

2020Z01033

Vragen van het lid **Karabulut** (SP) aan de Ministers van Buitenlandse Zaken en voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking over *Nederlandse betrokkenheid bij bewapening Libië* (ingezonden 23 januari 2020).

Vraag 1

Hebt u kennisgenomen van het bericht dat via een Nederlandse tussenhandelaar een lers marinepatrouilleschip bij de militie van generaal Haftar in Benghazi in Libië terecht is gekomen?¹

Vraag 2

Wat zijn de conclusies die u uit het rapport van het «Panel of Experts on Libya» van de VN trekt aangaande regelgeving in zaken als het doorverkopen van goederen zoals de Avenhorn c.q. Al Karama?²

Vraag 3

Ziet u aanleiding voor strafrechtelijk onderzoek in de zaak van de Avenhorn / Al Karama? Zo nee, waarom niet?

Vraag 4

Is het juist dat u op dit moment in gesprek bent met Damen Shipyards over de leveranties van marineschepen van dat bedrijf in 2012 en 2013 aan Libië?³ Hebt u indertijd (2012 en 2013) ook gesprekken gevoerd met Damen Shipyards over deze leverantie, en welke voorwaarden hebt u daar toen bij gesteld?

¹ Volkskrant, 22 januari 2020, «Embargo tegen Libië blijkt makkelijk te omzeilen», en VN-rapport «Letter dated 29 November 2019 from the Panel of Experts on Libya established pursuant to resolution 1973 (2011) addressed to the President of the Security Council (<https://undocs.org/S/2019/914>).

² Zie pagina 221 van het VN-rapport: «The vessel Avenhorn was registered by the Dutch purchasers in Belize as a «Patrol Vessel» and sold as such. They were told that it was to be used for counter-piracy operations near Egypt. The vessel then had its registration transferred to Panama by the new UAE owners, where it was declared as a «Pleasure Yacht» and renamed Al Karama.»

³ Zie de zin «Wel is Damen in gesprek hierover met het Ministerie van Buitenlandse Zaken» uit het artikel van Omroepzeeland.nl, 19 januari 2018, «Onderzoeksteam: Damen heeft wapenembargo omzeild» (<https://www.omroepzeeland.nl/nieuws/103320/Onderzoeksteam-Damen-heeft-wapenembargo-omzeild>).

Vraag 5

Wat zijn de conclusies die u trekt aangaande het wapenvergunningbeleid naar aanleiding van de leverantie van ooit ongewapende schepen die door Damen Shipyards in 2012 en 2013 aan Libië zijn geleverd en waarvan een aantal thans bewapend blijkt te zijn?⁴ Deelt u de opvatting dat de destijds afgegeven wapenexportvergunning is misbruikt? Zo nee, waarom niet?

Vraag 6

Is het tevens juist dat één van de geleverde schepen is ingezet door mensensmokkelaars? Zo nee, wat zijn dan de feiten?⁵

Vraag 7

Kunt u een overzicht geven van de recente wapenleveranties aan een of meerdere strijdende partijen in Libië sinds april 2019 door EU-landen, NAVO-landen, Rusland en Arabische landen?⁶

Vraag 8

Hoe denkt u het recent nogmaals afgekondigde wapenembargo tegen Libië, Libische strijdgroepen, effectief te kunnen maken in het licht van het rapport van het VN-panel en uw antwoord op vraag 7? Kunt u uw antwoord toelichten?⁷

Toelichting:

Deze vragen dienen ter aanvulling op eerdere vragen terzake van de leden Van Ojik, Diks (beiden GroenLinks), Bouali en Sjoerdsma (beiden D66), ingezonden 22 januari 2020 (vraagnummer 2020Z00912).

⁴ Zie pagina 245 van het VN-rapport: «Damen Annex 33: Non-lethal maritime exceptions «Stan Patrol 1605» Class patrol boats. A Member State transferred eight «Stan Patrol 1605» Class patrol boats to the Libyan Coast Guard on 10 January and 22 April 2013. The vessels were manufactured by Damen Shipyard Group of the Netherlands, and are referred to in paragraph 77 of S/2018/812. Although the vessels were unarmed on transfer, they were fitted with generic equipment mounts, which are also particularly suitable for the mounting of light weapons. The Panel has identified that a number of these vessels have then been armed subsequent to transfer, thus converting them into armed naval vessels.»

⁵ Zie de zin «Ook zouden de boten gebruikt zijn door mensensmokkelaars. Dat zou blijken uit een rapport van de Verenigde Naties uit juni 2017, waarin staat dat één van de boten bij mensensmokkel betrokken was. Ook duiken de boten op in beelden uit 2016 en 2017 waarop te zien is dat ze vol zitten met vluchtelingen. Bij een van die incidenten, op 21 oktober 2016, zouden twintig tot dertig vluchtelingen zijn omgekomen» uit het artikel van Omroepzeeland.nl, 19 januari 2018, «Onderzoeksteam: Damen heeft wapenembargo omzeild».

⁶ Zie bijvoorbeeld: Defenceweb.co.za, 15 januari 2020, «Terrier LT-79 vehicles in service with Libyan National Army» (<https://www.defenceweb.co.za/featured/terrier-lt-79-vehicles-in-service-with-libyan-national-army/>).

⁷ Parool, 19 januari 2020, «Akkoord in Berlijn: wapenembargo en stap naar vrede in Libië» (<https://www.parool.nl/wereld/akkoord-in-berlijn-wapenembargo-en-stap-naar-vrede-in-libie--bc52c1c1/>).